

Saarioinen

Mamma

Kestlik toidu (suur)tootmine

Raplamaa Majandusfoorum 2023

05.10.2023

Alustades algusest...

Saarioinen Eesti OÜ tehas rajati Rapla külje alla Kalevi külla 2009. aastal eesmärgiga alustada **Mamma** nimelise mugavustoitude sarja väljaarendamise ja tootmisega Eestis.

Tehas annab tööd umbes 165 inimesele.

Kaasaegne tehniline varustus ning ranged hügieeninõuded kindlustavad kvaliteetse ning maitsva toodangu.

Mamma missioon on muuta inimeste elu mugavamaks, pakkudes neile puhtast toorainest südamega valmistatud toitu.

<https://mamma.ee/>

Mamma tooted

Mamma tootevalikusse kuulub ligi 80 toodet ning Mamma katab laua kogu päevaks - hommikuks, lõunaks, õhtuks ja ka vahepalaks.

Mamma pannkoogid, on tunnustatud Eesti Parima Toiduaine konkursil nii Eesti Parim Magustoit, Eesti Parim Valmistoit, kui ka Eesti Parim Toiduaine.

Mamma tooted – koostöö spetsialistidega

Oleme turule toonud uusi tooteid koostöös nii Toidu- ja Fermentatsioonitehnoloogia Arenduskeskuse (TFTAK) kui Fitlapiga.

Mamma toob igal aastal turule 10-15 uut toodet. „Ellu jääb“ umbes 60% uutest toodetest.

9 korda mõõda, 1 kord lõika

- iga protsess peab olema kooskõlas toiduohutuse tagamisega
toiduohutus = usalduskrediit
- (suur)tootjana regulatsioone nii mõnigi, mis eeldab süsteemsust...
 - alustades külmaahela tagamisest tooraine saabumisel, kogu tootmisprotsessi vältel kuni toodete komplekteerimiseni, toidu valmimisel jahutamise aegkriitilisuseni jms
 - eriiietuse nõue
 - isikliku hügieeni kontrollid (sh perioodiline käte puhtuse kontroll jms)
 - jälgitavuse tagamine (nt reedel tulnud piima kohta peab suutma öelda, millal ja millistes toodetes on kasutatud)
 - allergeenide põhine tootmine, ristasaastumise vältimine
 - erimaterjalid (nt määrdeained tehnilistel liinidel)
 - lõpetades õueala korrashoiu nõuetega (üks võimalik ristasaastumise oht)

Kohalik või kaugel? Puhas või rikutud?

- Tooraine puhul **kõige olulisem näitaja on kvaliteet**, so ühetaoline kvaliteet läbi terve aasta
- Igal toorainel, mida kasutame, peab olema sertifikaat. Lisaks teostame perioodiliselt tarnijate ja koostööpartnerite juures auditeid
- 60% tooraine tarnijatest Eestist, 40% väljast poolt
- Eesti põllumajandustootjatel sageli väljakutse tagada ühetaoline kvaliteeti läbi terve aasta
- 1 tarnija Raplamaalt (osad salatilisid)
- Tarbija maitse-eelistus (so mitte nišš, vaid keskmine tarbija), eeldab tootmiskatsetusi ja degusteerimisi

Investeering kestlikkusse – kõik saab alguse väikestest asjadest

- ISO 14001 sertifikaat – keskkonnahoid ja ressursside kokkuhoid on meile olulised. Seirame nii energia, vee kui jäätmete kulu – üldjuhul eesmärgiga aasta aastalt koguseid vähendada
- 2019-2022 oleme investeerinud 1,1 milj €, millest ligi 40% on seotud energia tarbimise tõhustamisega (sh ventilatsioon, külmaseadmed, valgustus)
- 2022 investeerisime ~200 000 € kogu tehase valgustuse vahetusse (sh valgusallikad, sensorlülitid, alade väiksematesse tsoonidesse jagamine) Lisaks elektritarbimise vähendamisele parendasime töökeskkonda
- Kütusekulu vaatamata suurenenud autopargile on vähenenud – kaugtöövormid, läbimõeldud ja eesmärgistatud sõidud, korraldatud bussitranspordi väljavahetamine autokompensatsiooni vastu
- Pakendites oleme vähendanud plastiku osakaalu 40%. Lähiaastatel pakendite kontseptsioon on ülevaatamisel

Investeering kestlikkusse – kõik saab alguse väikestest asjadest

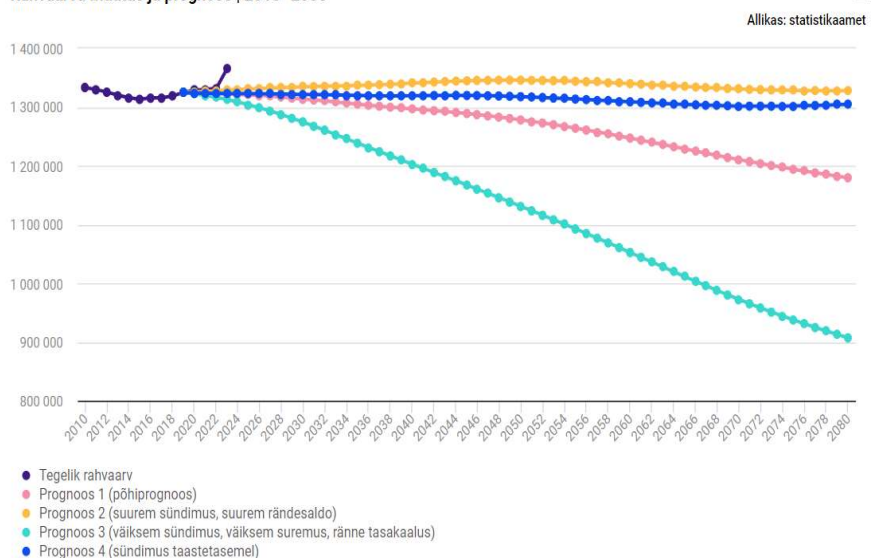

- Me ei lisa oma toodetele maitse tugevdajaid, oleme vähendanud suhkru ja soola koguseid toodetes
- Oleme parendanud tellimise-tootmise protsessi (me toodame prognoosi alusel, mitte lattu)
- Kaasa töötajad raiskamise märkamisse ja vähendamisse – erinevad mahakanded (sh toorained ja valmistooted) 2023 vs 2022 on vähenenud rahaliselt ~20%
- Oleme aasta aastalt suurendanud toetusi ja annetusi, sh Raplamaa kogukonna- ja spordiüritustel (sotsiaalne vastutus)
- 2024-2025 investeerime ~5 milj € seadmepargi uuendamisse

Eesti elanikud kui tarbijad – rahvastik väheneb ja vananeb

Rahvaarvu muutus ja prognoos | 2010–2080

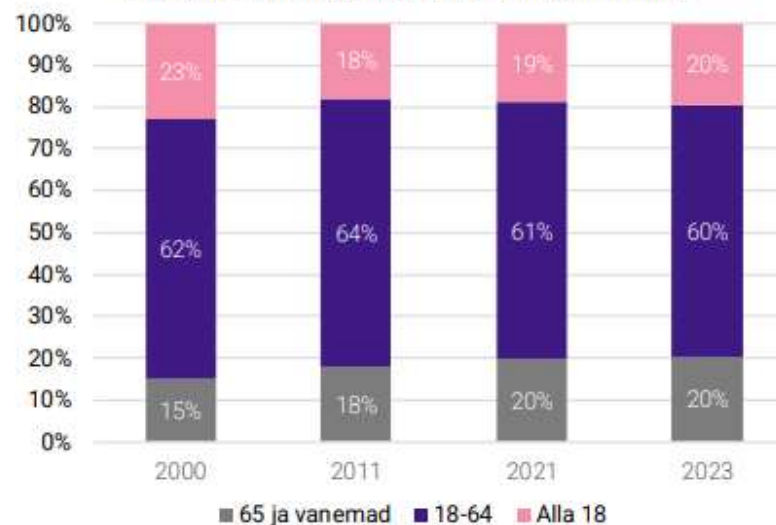

Eesti rahvastik väheneb, viimaste aastate kasv on sisserände arvelt.

2022.a. rahvaarv 1,322 miljonit, prognoos 2050.a. 1,100 miljonit.

Seega kohalikke tarbijaid jääb vähemaks.

Alaealiste, tööealiste ja pensionealiste jaotus

2023.a. moodustab 20% elanikkonnast 65+ inimesed.

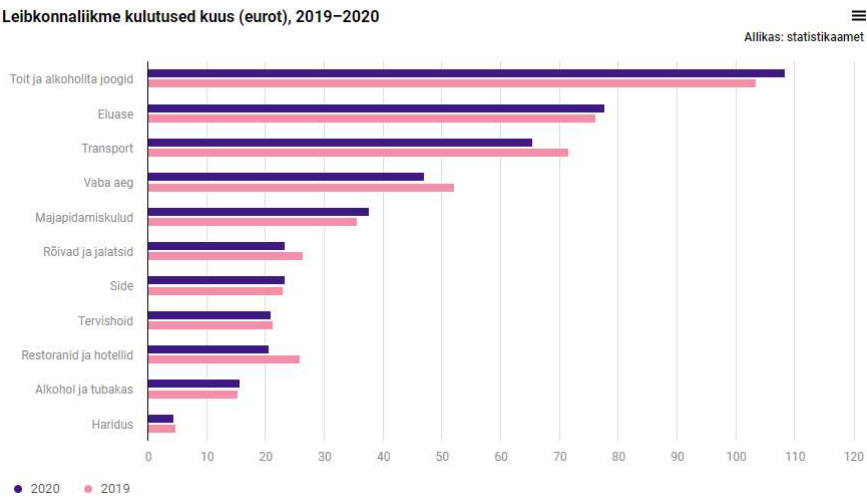
Prognoos 2035.a. 65+ vanuses inimesi on 24%.

Tootearenduses peab enam arvestama 65+ vanuses inimeste soovide ja vajadustega.

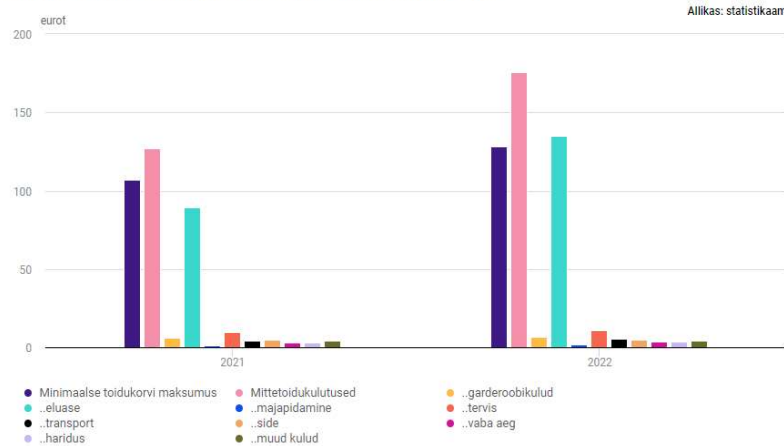
Eesti elanikud kui tarbijad – kulutused toidule kasvavad

Leibkonnaliikme kulutused kuus (eurot), 2019–2020

Ühe liikmega leibkonna 30 päeva arvestuslik elatusmiinimum | 2021–2022

Leibkondade kulutused toidule moodustasid 2020.a. kõigest kulutustest ligi 23% ja seoses kõrge toidukaupade inflatsiooniga, on see osakaal kindlasti veel kasvanud. Toidukaupade inflatsioon 2022 aastal oli 19,9% võrreldes 2021 aastaga.

Eesti tarbijahinnaindeksi muutus, %

	Toit ja mittealkohoolsed joogid
2019	3,0
2020	2,1
2021	1,8
2022	19,9

Seega tarbijad peavad aina rohkem pöörama tähelepanu toidukaupade hindadele.

Allikas: statistikaamet

Kellele tooteid arendada?

- Tarbijate poolt väljaõeldavad ootused ja soovid võivad erineda nende tegelikust ostukäitumisest.
- Kui tarbijate käest küsida, et mille järgi nad teevad oma ostuotsuseid või milliseid tooteid eelistavad, siis
 - soovitakse uudsete maitsetega kõrge kvaliteediga kodumaiseid
 - mahedalt kasvatatud, tervislikke tooraineid ning väikese keskkonnajalajäljega tooteid
- Viimastel aastatel on lisandunud eri-toitumise soovid – vegan, gluteenivaba, laktoosivaba jne.
- Kuid tegelikkus on teine...

Ostuotsused tehakse hinna ja pikaajaliste harjumuste alusel.

Kokkuvõtteks

- Eesti elanikkond on vananeb ning toidule kulub üha rohkem raha.
- Tarbijad küll aina enam muutuvad teadlikumaks, aga kuna rahakott on õhuke, siis teevad ostuotsuseid siiski peamiselt hinnast lähtuvalt.
- Tarbijad küll ootavad tootjatelt innovaatilisi ja jätkusuutlikke tooteid, kuid tegelikult igapäevaselt ostavad ikka traditsioonili tooteid.
- Kestlik toidutootmine, loodussääst ning rohemõtlemine ja selles suunas tegutsemine on kõik õiged, kuid...

KUIDAS või KES SELLE KÕIK KINNI MAKSAB?

Saariainen

Mamma

Kysimusi?

AITÄH!